



עפ"ג 27326/12/21 - יצחק קיזר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ג 27326-12-21

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן - אב"ד

כבוד השופט גד גדעון

כבוד השופט איתי ברסלר-גונן

המערער

יצחק קיזר

ע"י ב"כ עו"ד נתי טרבלסי

נגד

המשיבה::

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד תהילה גלנטה - פמ"ד

פסק דין

כב' השופט איתי ברסלר-גונן:

כללי

1. בפנינו ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בבאר שבע, בת"פ 11523-03-18 במסגרתו נדון המערער לעונש מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים וכן לצו שירות בהיקף של 100 שעות של"צ.

הערעור מופנה כלפי חומרת העונש וליתר דיוק כנגד הרשעתו של המערער בדין.

2. המערער הורשע על פי הודעתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירה של מסירת ידיעה כוזבת על עבירה מסוג פשע לפי סעיף 243 סיפה בחוק העונשין, תשל"ז - 1977 [להלן: "חוק העונשין"].



העובדות בהן הודה המערער ועל פיהן הורשע הן שביום 26.3.2017 בבוקר, בשעה שאינה ידועה במדויק, השאיר המערער את המשאית שבבעלותו בכניסה למושב פעמי תש"ז, בתיאום עם אחר שזהותו אינה ידועה, וזמן קצר לאחר מכן לקח האחר את המשאית והעבירה למקום אחר. באותו יום אחר הצהריים מסר המערער תלונה בתחנת משטרת נתיבות, כי החנה את המשאית בבוקר ליד פעמי תש"ז, בשל תקלה בבלמים, וכאשר חזר לרכב בשעה 15:00 גילה שהמשאית נגנבה. ידיעה זו על העבירה מסר המערער כשהוא יודע שהיא כוזבת.

3. הודאת המערער בכתב האישום המתוקן ניתנה ביום 29.11.2021 וזאת לאחר שהצדדים הציגו הסדר טיעון במסגרתו הוסכם כי המערער יודה בכתב האישום המתוקן ויורשע וכי "ישלח לשירות המבחן שיבחן את שאלת ההרשעה ואפשרות לביטול ההרשעה. המאשימה תעמוד על ההרשעה והצדדים יטענו פתוח לעונש."

בהתאם לכך הורשע המערער ונשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן, שהתבקש לבחון בין היתר את בקשת המערער לביטול ההרשעה.

4. ביום 17.10.2021 טענו הצדדים לעונש. לקראת הדין הגיש שירות המבחן תסקיר ובו המליץ על ביטול הרשעתו של הנאשם והטלת צו שירות כעונש יחיד.

המאשימה טענה לקביעת מתחם עונש הולם שבין מאסר על תנאי ברף התחתון, לבין מספר חדשי מאסר שיכול ויורצו בעבודות שירות. המאשימה התנגדה לביטול ההרשעה וטענה כי לא לא הוכח נזק של ממש ומדובר בעבירה חמורה בפני עצמה. המאשימה הסכימה להמלצה של שירות המבחן ביחס לעונש אך ביקשה להוסיף עונש של מאסר על תנאי.

ההגנה עמדה על בקשתה לביטול ההרשעה ועתרה לאמץ את המלצות שירות המבחן בשים לב גם לקבלת האחריות והבעת החרטה של המערער, ונטען לפגיעה בדימוי העצמי של המערער מעצם הרשעתו.

ביום 31.10.2021 גזר בית משפט קמא את דינו של המערער תוך הותרת ההרשעה על כנה.

בית משפט קמא ציין בגזר הדין את עיקרי תסקיר שירות המבחן ובכללם כי המערער אכן מודה בביצוע העבירה ולוקח אחריות וכי מדובר במשאית שהייתה ברשותו, הוא רצה למכרה ואחד הפועלים הציע לו להעבירה למכירה לרשות הפלסטינאית כדי לתבוע את ערכה מחברת הביטוח. בית משפט קמא סקר את האמור בתסקיר שירות המבחן ובכלל זה את המניע במעשה ואת הערכת שירות המבחן כי המערער הבין את הפסול במעשיו ולא פנה לחברת הביטוח כדי לדרוש את הכסף וכי הוא חש בושה ואשמה על רקע התנהגותו אשר מנוגדת לערכים בהם מחזיק ועל פיהם הוא מתנהל בדרך כלל.

עוד התייחס בית משפט קמא להערכת הסיכוי לשיקום כפי שהביע שירות המבחן וכן להמלצת שירות המבחן לביטול ההרשעה בשים לב גם לפגיעה בדימוי העצמי ובדימוי החברתי ולנזק הנטען ליכולת ההתנדבות של המערער במשמר הגבול ובפועלו לסיוע לילדים עם צרכים מיוחדים וכן בתפקידיו הציבוריים במושב שבו הוא מתגורר.

בית המשפט קמא, התייחס לטיעוני הצדדים ולהלכות הנוגעות לביטול ההרשעה המבוססות על ההלכה שנקבעה בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (21.8.1997) [להלן: "הלכת כתב"] וקבע כי אין לבטל את ההרשעה



במקרה דנן וזאת נוכח מהותה של העבירה כמפגינה חוסר כבוד לרשויות האכיפה, לשלטון החוק, וכמפרה את האמון הבסיסי שבין האזרח לרשויות החוק. בית המשפט קמא נתן משקל לכך שהמערער תכנן את מעשיו, הגיש תלונה ולא ביטל אותה עובר לחקירתו ועל כן אינו ראוי להציג עצמו כמי שנעדר הרשעות קודמות. בית המשפט קמא סבר כי העובדה שהמערער לא קיבל לידיו את דמי הביטוח אינה מרפאה את הפגיעה בערכים המוגנים של השמירה על שלטון החוק, על סדרי השלטון ועל תקינות עבודתם של רשויות האכיפה. עוד הוסיף בית המשפט קמא כי קיים אינטרס ציבורי שמחייב כי במקרים אלו ישקלו כלל ההיבטים לחומרה. בית המשפט קמא ציין שאין פגיעה ממשית וקונקרטית בעתידו של המערער, בעיסוקו ובשיקומו ואין די בחששו של המערער שהרשעתו לא תאפשר לו לשוב ולהתנדב במשמר הגבול.

בית משפט קמא קבע כי קיימת חשיבות רבה להותיר בידי הגורמים המוסמכים את ההכרעה האם יש או אין מקום לשלול או להגביל את המשך עיסוקו או פעילותו של המערער באותו תחום והדברים נכונים במיוחד כאשר תחומי הפעילות הנטענים קשורים בקשר הדוק בערכים של מנהל תקין, סדרי שלטון ואכיפה.

על כן, הותיר בית משפט קמא את ההרשעה על כנה, קבע כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים ממשית ומידת אשמו של המערער גבוהה וכי הסכמתה העונשית של המאשימה מקלה ומביאה בחשבון את מכלול נתוני המערער והמעשה ואת המלצת שירות המבחן ושיקולי שיקומו של המערער ועל כן השית על הנאשם את העונשים כאמור לעיל.

5. מכאן הערעור.

טענות הצדדים

6. לטענת המערער, לא רשאי היה בית המשפט קמא להתייחס למניע הכספי שבעבירה כיוון שאין לכך כל התייחסות בכתב האישום המתוקן. עוד נטען כי שגה בית משפט קמא בהציבו את העבירה ברף גבוה של חומרה על אף שלא נכללה בכתב האישום מטרת העבירה. לטענת המערער שגה בית משפט קמא על כך שלא נתן משקל הולם להמלצות שירות המבחן והתעלם מהפסיקה המאוחרת להלכת כתב ובכלל זה פסיקת בית משפט מחוזי זה בעפ"ג (ב"ש) 66903-07-20 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל (30.12.2020) בענין מקבילית הכוחות.

לטענת המערער, בית המשפט קמא אכן קבע כי העבירה בוצעה רק למטרה כספית ללא הפללת שווא של אדם אחר אולם לא נתן לכך משקל מספיק לאמור בתסקיר שירות המבחן, בגופו ובהמלצתו הסופית, לכך שרף העבירה אינו גבוה ולהיעדר עבר פלילי למערער.

עוד נטען, כי בהתאם למקבילית הכוחות אין מקום להידרש לפגיעה ממשית וקונקרטית בעתידו של המערער. המערער הפנה גם להנחיות פרקליט המדינה מס' 2.5 במקרים דומים המצדיקים לעיתים גם הימנעות מהעמדה לדין. עוד טען המערער כי בית המשפט קמא ביקש להתבסס על המלצתו העונשית של שירות המבחן אולם חרג ממנה והוסיף עונש (מאסר על תנאי) שלא הומלץ על ידי שירות המבחן.

7. המשיבה ביקשה לדחות את הערעור וטענה כי סוג העבירה אינו מאפשר הימנעות מהרשעה גם אם בסופו של המעשה לא דווח הדבר לחברת ביטוח. גם בהיבט הקונקרטי טענה המאשימה כי לא קיים נזק קונקרטי, לא נטען לפגיעה ביכולת העיסוק ואין לתת משקל להשפעת ההרשעה על פעולות התנדבותיות, כאשר בכל מקרה לא הוכחה גם השפעה זו.



ההכרעה

8. העיקרון הבסיסי במשפט הפלילי הוא כי נאשם שהוכח כי ביצע את העבירות המיוחסות לו, לרבות על פי הודעתו, יורשע בדין בביצועו. לכלל זה מספר חריגים, ונפסק כי יהיו מקרים בהם תתאפשר ההימנעות מהרשעה אולם זאת בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים [ראו: ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (21.8.1997); להלן: "הלכת כתב"]
- הכלל היה ונותר כי בשים לב גם לעקרון השוויון המוגשם על ידי ההרשעה, ההימנעות מהרשעה תישמר למקרים מיוחדים ויוצאי דופן [ראו: ע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' שמש פ"ד נ(3) 682, בעמ' 683 (2.9.1996); ע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (31.12.2007)].
- עם זאת, כאמור, יהיו מקרים חריגים שיתאימו יותר, על אף ההליך הפלילי, לביטול או ההימנעות מהרשעה מאשר להרשעה.
- השיקול המרכזי שינחה את בית המשפט בשאלת ההרשעה יהיה, קיומו של יחס בלתי מידתי בין התועלת של הרשעת הנאשם לבין הנזק שעתיד להיגרם לו כתוצאה מכך [ראו: י. ואקי וי. רבין, "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה: תמונת מצב והרהורים על העתיד לבוא" הפרקליט נב 413, בעמ' 428 (2013)].
9. במקרה שלפנינו, העניק בית המשפט קמא משקל רב ומכריע לסוג העבירה ככזו החותרת תחת שלטון החוק ומפרה את האמון הבסיסי שנדרש להתקיים בין האזרח ובין רשויות אכיפת החוק. לדעת בית המשפט קמא העובדה שהמערער לא המשיך עם התכנון העברייני, לא הפליל אדם אחר ואף לא פנה לחברת הביטוח בעקבות הגשת התלונה, כל אלו ראיות להישקל בקביעת העונש אך לא לעניין שאלת ההרשעה אשר נפרדת ושונה במהותה משאלת הענישה.
- בית המשפט קמא נתן בכורה ולמעשה כמעט שיקול בלבדי לפגיעה החמורה בערכים המוגנים של שמירה על שלטון החוק, על סדרי השלטון ועל תקינות עבודתן של רשויות האכיפה.
10. אני מסכים עם הבחינה הערכית של בית משפט קמא בכל הנוגע לערכים המוגנים העומדים בבסיסה של עבירת מסירת ידיעה כוזבת, שעניינם שמירה על טוהר הליכי החקירה. במסירת ידיעה על עבירה יש משום המרצת היחידות החוקרות לפתוח בחקירה, לעתים גם תוך סיכון חירותם של אחרים. כשהידיעה כוזבת, הרי זו המרצת שווא והמעשה מתקשר גם לעבירות נוספות של פגיעה בטוהר המידות ובסדרי המשפט, כגון שיבוש הליכי משפט, הדחה בחקירה וכיוצ"ב. מדובר במעשה אנטי חברתי שלא בכדי ראה המחוקק לייחס לו עבירה נפרדת וחומרתה בצדה.
- ולא רק זאת: מסירת הידיעה הכוזבת נועדה במקרה כפי שלנו כדי לשרת מטרה מתוכננת של הונאת חברת הביטוח, דהיינו ניצול השירות הניתן על ידי המשטרה לאזרח ובאמון בו (בקבלת התלונה ובחקירה) לשם גריפת הון כספי מחברת הביטוח. ראו לעניין זה ע"פ (ב"ש) 7413/01 מנטלמכר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.2.2002):
- "אנשים לא מעטים מבקשים להוציא כספים בטענות מרמה מחברות הביטוח, תוך הצגת מצג שרכבם נגנב. הדבר גורם נזק רב לחברות הביטוח, ומטיל גם מעמסה כספית על בעלי כלי הרכב הישרים, הנדרשים לשלם פרמיות גבוהות בשל הסיכונים שחברות הביטוח מקבלות עליהן".



11. ואולם, אינני סבור כי מדובר בסוג עבירה שיש לומר עליה כי בכל מקרה לא ניתן להסתפק בפחות מהרשעה. כל מקרה לגופו, וגם בסוג עבירות שכאלו, על אף החומרה העקרונית שראה המחוקק במעשה לרבות תוך הגדרתו כעבירת פשע צריך שתהיה בחינה קונקרטית בכל מקרה ומקרה.

כך למשל מכוונת הנחית פרקליט המדינה מס' 2.5 לענין העמדה לדין בעבירות שכאלו, מתוך שקילה גם של המניע למסירת הידיעה הכוזבת והרצון לאפשר גם חזרה מידיעה שכזו. כך למשל נקבע לשקול בין היתר את המניע לעבירה, גם האם מדובר ברצון להעליל על אדם אחר, האם הושקעו תשומות בחקירה בשל הידיעה הכוזבת, וכיוצ"ב שיקולים שאין צורך לפרטם במלואם כעת. ויודגש: אין כל ביקורת כלפי המדינה שהחליטה להעמיד לדין את המערער. לא זו הסוגיה שלפנינו. האמור נועד ללמד כי גם עבירה זו ניתן לבחון באופן קונקרטי בשים לב לנסיבות.

ניתן גם בעבירה שכזו להיעזר במקבילית כוחות: ככל שעוצמת הפגיעה בערכים המוגנים גבוהה, כך יידרשו נימוקים אישיים משמעותיים ביותר ומטבע הדברים יקשה על ההגנה להוכיח כי הפגיעה הנובעת מההרשעה אינה מדתית. מנגד, על הקצה השני של המידרג, ככל שעוצמת הפגיעה בערכים המוגנים פחותה, כי אז יקל יותר להניח תשתית להראות כי הפגיעה כתוצאה מההרשעה אינה מדתית ופחות יידרש העושה להצביע על נזקים קונקרטיים ויכול וניתן יהיה להסתפק בהוכחת פגיעה כללית יותר [השוו: עפ"ג (ב"ש) 66903-07-20 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.12.2020); ע"פ (מרכז) 24457-03-15 גוטרמן ואח' נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.8.2015)].

עוצמת חומרת העבירה הינה כמובן נקודת המוצא במכלול השיקולים העומדים בפני בית המשפט, אולם יש לבחון קונקרטי, את חלקו של העושה במכלול האירוע, האם מדובר במעידה חד פעמית או במאפיין התנהגותי וכן יש לבחון גם את התנהגותו של העושה לאחר האירוע ובכלל זה אופן נטילת האחריות ולא פעם גם שיקולי חרטה לניסיונות להקטין את הנזק. אין מדובר כמובן ברשימה סגורה של שיקולים וכל מקרה יהיה לגופו.

12. במקרה שלפנינו, מנוסח כתב האישום באופן שאינו כולל את המניע לביצוע עבירה. עניין זה נלמד מתסקיר שירות המבחן ומדבריו של המערער בפני שירות המבחן.

אינני מקבל בהקשר זה את טענת המערער שהיה על בית המשפט קמא להתעלם מהדברים שנאמרו לשירות המבחן. אדרבא, מי שמבקש לבטל הרשעתו נדרש להכות על חטא ולהסביר מניעיו. הסתרתם אינה עולה בכנה אחד עם עקרונות החרטה הדורשים וידוי כן ומלא, שנאמר "כיצד מתוודה? אומר חטאתי עויתי פשעתי, ועשיתי כך וכך, וחזרתי בתשובה לפניך, וזו כפרתי" [רמב"ם, משנה תורה, הלכות מעשה הקורבנות, י"ג, י"ד].

נקודת המוצא היא כי המערער אכן ביצע את המעשה לתכלית כלכלית לאחר שקיבל "עצה" מאחד הפועלים שלו. בנקודת הזמן של המעשה והשלמתו במסירת הידיעה הכוזבת נתפס המעשה כמעשה חמור אשר מהווה תשתית למעשה חמור נוסף צפוי או אפשרי של תביעת ערך המשאית מחברת הביטוח. אלא, שהגם שהעבירה השתכללה, האירוע לא נמשך והמערער לא השלים את התכנון ולא פנה לחברת הביטוח וזאת נוכח שהבין את המשמעות וחומרת המעשים אשר אינם מתיישבים עם הערכים שלאורם הוא פועל במהלך חייו.

ניתן לומר כי אם תכליתה של העבירה הקונקרטית הייתה לשמש חלק מעבירה רחבה יותר הרי שיש לתת משקל לחרטה במהלך האירוע הכולל והפסקת המעשה.

נכון, כי המערער לא חזר למשטרה ולא ביקש לבטל את תלונתו, יתכן כי ביקש להימנע מהפללה עצמית אולם גם לא



הוכח ולא נטען שתלונתו כיוונה לחשוד קונקרטי.

אין להקל ראש במעשהו של המערער אולם לטעמי עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה הקונקרטי בשים לב לתיאור האמור אינה כפי שראה אותה בית משפט קמא.

אדרבא, יש גם לעודד אפשרויות חרטה במהלך האירוע ואף בסופו, גם אם אין בהם כדי להוות פטור לפי סעיף 28 לחוק העונשין כיוון שאחת העבירות הושלמה במעשה קודם לכן.

13. בהקשר של הנזק הקונקרטי, הכלל הוא שהשימוש בכלי של ביטול ההרשעה יעשה כחריג שבחריגים, וזאת לצד הוכחת הנזק הקונקרטי והנטל להוכחתו [ראו למשל רע"פ 3958/17 אלימלך נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.6.2017); רע"פ 54/15 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (26.1.2015); רע"פ 3224/19 אביב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (28.5.2019)].

עם זאת, גם בהקשר של הנזק הקונקרטי מצאנו בשנים האחרונות אפשרויות הגמשה במקרים המתאימים, כאשר כאמור עוצמתה של הפגיעה בערכים המוגנים אפשרה זאת, על מנת לאפשר לעבריין להשתקם ולחזור להשתלב בחברה היצרנית ובקהילה [למקרים שכאלו ראו למשל ע"פ 9090/00 שניידרמן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (22.2.2001); ע"פ 3554/16 יעקובוביץ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.6.2017)].

לטעמי, בהקשר של הנזק הקונקרטי, נכון להתבונן על כל נאשם ונאשם. לכל אדם קיימים מאפיינים אחרים, הוא נמצא בסביבה מסוימת ואורח חייו ייחודי. על כן, נזקו יהיה לא אחת תלוי בנתוניו האישיים, בנתוני סביבתו, הקהילה, התרבות וכיוצ"ב נתונים המשפיעים על יכולת התקדמותו והתפתחותו של אדם בסביבתו.

14. במקרה לפנינו, מדובר במערער כבן 45, נשוי ואב לשלושה ילדים, המנהל עסק חקלאי במושב שבו הוא גר. מהאמור בתסקיר שירות המבחן (ואין על כך חולק) עולה כי מאז השתחרר המערער מהצבא הוא משרת במילואים במסגרת יחידת "המתמיד" של מג"ב וכי במהלך התנדבותו ביחידה הוא מגלה מסירות, אמינות גבוהה ודוגמא אישית לחבריו ולצוות. עולה כי הוא גייס מתנדבים נוספים ומפקדיו ממתינים לחזרתו לאחר סיום ההליך הנוכחי.

עוד עולה מהתסקיר, כי לפני שנה המערער הציל נהג בכביש לאחר שנקלע לסערה וקיבל על כך תעודת הערכה ממשטרת ישראל. בנוסף, הוא מכהן כחבר בוועד המושב והאגודה והוא יושב ראש צוות החירום היישובי. מחוות דעתו של ראש הראשות המקומית עולה כי במסגרת תפקידו באגודה הוא קשוב לצרכי התושבים והוא עוזר לנזקקים מתוך מסירות ואהבה לזולת. עוד עולה כי אורך חיו כולל התנדבות מזה מספר שנים בהפעלת טיולים לילדים עם צרכים מיוחדים.

שירות המבחן התרשם כי המערער מגיע מרקע משפחתי מתפקד ומערכת ערכים גבוהה המתבטאת בהתנדבות רבת שנים, במסגרות פורמליות ולא פורמליות. עוד התרשם שירות המבחן כי למערער דימוי עצמי חיובי וביטחון עצמי גבוה והוא בעל תחושת מסוגלות גבוהה. שירות המבחן העריך כי התנהגותו הקונקרטית שבה הגמיש את הגבולות והערכים בהם הוא מאמין, אינה מאפיינת את אופן קבלת החלטותיו והתנהגותו בדרך כלל. שירות המבחן התרשם שההליך הנוכחי מרתיע ומציב גבולות וכי המחירים ששילם המערער משמעותיים עבורו, והעובדה שלא פנה לחברת הביטוח מלמדת כי ברגע האמת לקח אחריות, התחרט על התנהגותו והבין את חומרת המעשים.

עד כדי כך התרשם שירות המבחן ממערכת הערכים הפנימית של המערער שלא מצא כי הוא נזקק לטיפול. ההמלצה



היא כאמור, לענישה חינוכית שיקומית שתכפר על ההתנהגות ותביא בחשבון שהיא אינה מאפיינת את התנהגותו של המערער בדרך כלל.

שירות המבחן העריך כי ההרשעה תפגע בדימויו העצמי ובדימוי החברתי של המערער בעיני עצמו ובעיני מעסיקיו השונים לרבות במקומות ההתנדבות, במג"ב ובתפקידיו הציבוריים משכך המליץ כאמור שירות המבחן לבטל את ההרשעה.

15. לטעמי, מדובר במקרה המצדיק את ביטול ההרשעה לפי המלצת שירות המבחן, תוך הסתייעות במקבילית הכוחות גם אם אין נזק קונקרטי מוכח.

ההליך אינו נקמני, וכאמור יש לעודד אפשרויות חרטה במהלך מעשה עברייני. האופן שבו פעל המערער במהלך חייו והתנדבותו ושירותו בקהילה, בהחלט צריכים לעמוד לזכותו בעת שהוא נותן את הדין על עבירה שביצע. המקרה שלפנינו מדגים לטעמי את האיזון הנכון במקבילית הכוחות שבה יינתן משקל רב יותר לכך שמדובר באירוע חד פעמי שאינו מאפיין את אורח חייו של המערער, לחרטה המוכחת במהלך האירוע. כך יש לתת משקל לדימוי העצמי של המערער בעיני עצמו ובעיני קהילתו, ובכלל זה בעיני חבריו לנשק בהגנה על שדות היישובים ורכוש התושבים, כמו גם בעיניהם של הילדים ובעלי הצרכים המיוחדים אשר נהנים משירותיו ההתנדבותיים; הכל מבלי להקל ראש מחומרת העבירה עצמה.

לטעמי לא יהיה בביטול ההרשעה כדי לפגוע בהרתעה הנדרשת ובמסר הנובע מראיית בית המשפט את חומרת האירוע ואת הפגיעה בערכים המוגנים הנובעים מהמעשה אלא, מתן ביטוי קונקרטי גם לשיקולים האישיים בנסיבות העניין.

16. נוכח האמור, אציע לחברי לקבל את הערעור, לבטל את ההרשעה ולהסתפק בצו השירות של 100 שעות של"צ לפי התכנית שאושרה, כעונש יחיד כפי המלצת שירות המבחן.

איתי ברסלר-גונן, שופט

כב' ס. הנשיאה, השופט אליהו ביתן:

17. אני מסכים לתוצאה המוצעת בחוות דעתו של חברי כב' השופט ברסלר.

18. קביעה שנאשם בגיר ביצע עבירה, מולידה מיניה וביה תוצאה של הרשעתו באותה עבירה. זהו הכלל. כלל זה תקף לכל העבירות, גם לקלות ביותר. במקרים חריגים, בהם העבירה בנסיבותיה סובלת אי הרשעה והפגיעה הצפויה להיגרם לנאשם מהרשעתו בדין איננה עומדת בפרופורציה לתועלת הגלומה בהרשעתו לאינטרס הציבורי, ניתן לוותר על מיצוי הדין בעצם ההרשעה.

19. מסירת הודעה כוזבת למשטרה על גניבת רכב מתוך מטרה לקבל פיצוי מחברת הביטוח, הינה מעשה חמור,



הפוגע בערכים חברתיים משמעותיים וגורם לנזקים במישורים שונים. וככלל ההתייחסות אליו הינה של רצינות וחומרה והענישה עליו משמעותית וכוללת מאסר בפועל.

20. ענייננו יוצא דופן מאוד, הן מצד הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה והן מצד נסיבותיו של המערער.

המערער אמנם מסר במשטרה הודעה כוזבת על גניבת רכבו, אולם לאחר מכן הוא התעשת ולא פנה כלל לחברת הביטוח בדרישה לקבלת פיצוי על גניבת הרכב. הימנעות זו, שבאה מבחירה חופשית של המערער, מבטאת חרטה מוכחת, המצמצמת עד מאוד את האפקט הפוגעני המעשי של מעשה העבירה. ובנסיבות המתוארות, מעשה העבירה של המערער יכול לסבול עקרונית אי הרשעה בדין.

21. המערער בן 45. מתפקד בצורה חיובית בתחומי חייו השונים. מעורב בקהילה. תורם. מתנדב במסגרות יישוביות ובמסגרות של ילדים בעלי צרכים מיוחדים. המעשה עליו הוא נותן את הדין חריג מאוד לערכיו ולהתנהלותו. והוא הודה בו והביע עליו צער וחרטה כנים.

22. בנסיבות חריגות אלה, ועל רקע הפגיעה הצפויה של ההרשעה במערער ובתדמיתו האישית, סבורני שמוצדק לקבל את המלצת שירות המבחן לביטול ההרשעה ולחיוב המערער בשירות לתועלת הציבור.

אליהו ביתן, שופט

סגן הנשיאה

כב' השופט גד גדעון:

23. אף אני סבור, כי בנסיבות המיוחדות שלפנינו - נוכח התנהגותו שלאחר ביצוע העבירה, והימנעותו מלפנות אל חברת הביטוח בתביעה לתשלום פיצויים לאחר הגשת התלונה הכוזבת, נוכח נסיבותיו האישיות יוצאות הדופן של המערער, ונוכח עוצמת הפגיעה שצפויה ההרשעה לפגוע במערער ובדימויו העצמי, על רקע נסיבותיו האישיות - נכון לקבל את הערעור ולהימנע מהרשעתו.

גד גדעון, שופט

אשר על כן, הוחלט פה אחד לבטל את הרשעת המערער ולהסתפק בצו השירות של 100 שעות של"צ לפי התכנית שאושרה, כעונש יחיד כפי המלצת שירות המבחן.



ניתן היום, ו' אדר ב' תשפ"ב, 09 מרץ 2022, במעמד הצדדים.

אליהו ביתן, שופט, סגן הנשיאה גד גדעון, שופט איתי ברסלר-גונן, שופט